

Nu de tabernakel is opgezet en de priesters gereed staan om aan de altaren te dienen, staan de Israëlieten aan het begin van een nieuwe fase in de geschiedenis van hun prille natie. Zij beginnen te functioneren als een volk in een verbondsrelatie, waarin nagenoeg elke dagelijkse handeling door de wet beïnvloed of zelfs direct voorgeschreven wordt. In de volgende vier decennia zal God Mozes nog tientallen wetten geven – wetten over religieuze en ceremoniële plichten; wetten die voeding en hygiëne regelen; wetten die betrekking hebben op religieuze toewijding en symboliek; burgerlijke wetten en wetten met betrekking tot politieke leiders, het leger en het rechtssysteem; strafrechtelijke wetten en wetten over religieuze, gemeenschappelijke en morele overtredingen; en diverse gezins- en eigendoms wetten.

De vele wetten van Israëls rechtssysteem zijn vastgelegd in Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium. Vaak worden dezelfde wetten op verschillende plaatsen en in verschillende contexten herhaald. Soms wordt een wet later verder uitgebreid of vollediger uitgelegd. Vooruitlopend op het feit dat de Israëlieten steeds minder nomadisch worden en zich steeds meer permanent vestigen, zal de wet deze veranderende omstandigheden weerspiegelen. In een poging om onnodige herhalingen te voorkomen en om een begrijpelijk overzicht te krijgen van de wetten van Israël, zullen alle wetten later worden samengevoegd, in de context van gebeurtenissen die zich zo'n 40 jaar later zullen afspelen. Daarom zal het boek Leviticus, dat begint waar het boek Exodus ophoudt, grotendeels tot een later tijdstip aan de kant worden geschoven. Laat het voor nu volstaan te zeggen dat Leviticus, zoals de naam aangeeft, vooral betrekking heeft op de Levieten en hun priesterlijke plichten. Maar het feit dat ook het boek Leviticus zo'n groot aantal wetten bevat is helemaal niet verrassend in het licht van het thema van het boek: "...wees heilig, want Ik ben heilig".

Het eerste Pascha Feest na Egypte

Het boek Numeri vertelt ons in het kort dat de Israëlieten in de woestijn hun eerste Pascha vieren sinds de dood een jaar eerder in Egypte aan hen voorbijging. Het moet wel een tijd van gemengde gevoelens zijn – vreugde over de bevrijding uit hun gevangenschap en opwinding over hun onafhankelijkheid als natie, maar toch onzekerheid over wat de toekomst zal brengen.

Zelfs in deze eerste viering vinden wij een aanwijzing dat de Israëlieten zich al zorgen maken over Gods wetten en hoe zij deze moeten interpreteren in het licht van buitengewone omstandigheden. Hier leren zij dat de wet niet alleen erg streng, maar ook een uiting van Gods genade is.

Num. 9:1-5
1e maand,
14e dag
(ca. 1445 v.C.) PASCHA GEVIERD. En de HEERE sprak tot Mozes in de woestijn van Sinaï, in het tweede jaar, nadat zij uit Egypteland uitgetogen waren, in de eerste maand, zeggende: "Dat de kinderen Israëls het pascha houden zouden, op zijn gezetten tijd; op den veertienden dag in deze maand, tussen de twee avonden zult gij dat houden, op zijn gezetten tijd; naar al zijn inzettingen, en naar al zijn rechten zult gij dat houden."

Mozes dan sprak tot de kinderen Israëls, dat zij het pascha zouden houden. En zij hielden het pascha op den veertienden dag der eerste maand, tussen de twee avonden, in de woestijn van Sinaï; naar alles, wat de HEERE Mozes geboden had, alzo deden de kinderen Israëls.

Num. 9:6-12 PROBLEEM VAN ONREINEN. Toen waren er lieden geweest, die over het dode lichaam eens mensen onrein waren, en op denzelfden dag het pascha niet hadden kunnen houden; daarom naderden zij voor het aangezicht van Mozes, en voor het aangezicht van Aäron op dienzelven dag. En diezelfde lieden zeiden tot hem: "Wij zijn onrein over het dode lichaam eens mensen; waarom zouden wij verkort worden, dat wij de offerande des HEEREN op zijn gezetten tijd niet zouden offeren, in het midden van de kinderen Israëls?"

En Mozes zeide tot hen: "Blijft staande, dat ik hoor, wat de HEERE u gebieden zal."

Toen sprak de HEERE tot Mozes, zeggende: "Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: Wanneer iemand onder u, of onder uw geslachten, over een dood lichaam onrein, of op een verren weg zal zijn, hij zal dan nog den HEERE het pascha houden. In de tweede maand, op den veertienden dag, tussen de twee avonden, zullen zij dat houden; met ongezuurde broden en bittere saus zullen zij dat eten. Zij zullen daarvan niet overlaten tot den morgen, en zullen daaraan geen been breken; naar alle inzetting van het pascha zullen zij dat houden."

Een maand is verstreken sinds de tabernakel werd opgezet, het priesterschap werd ingesteld, de eerste wetten van Mozes werden uitgevaardigd en de Israëlische natie werkelijk werd gesticht als vervulling van de oude belofte aan Abraham. Maar een ander deel van Gods verbond met Abraham moet nog vervuld worden – de inname van Kanaän, het beloofde land. God heeft nooit gezegd dat dat land eenvoudigweg zonder strijd aan de Israëlieten zal worden overgedragen. Integendeel, God heeft de Israëlieten verteld dat zij ervoor zullen moeten vechten. Maar God heeft ook beloofd dat Hij bij hen zal zijn en hun de overwinning zal schenken, als zij maar in Hem blijven geloven als de enige ware God en Zijn wetten blijven gehoorzamen. God gelast nu een telling van de mensen van Israël, ter voorbereiding op de inname van het beloofde land – dat wil zeggen een telling van de mannen die kunnen strijden, de mannen van 20 jaar en ouder. De telling is méér dan een census of zelfs een militaire dienstplicht. Het gaat hier feitelijk om een nationale registratie, die de Joden in de komende eeuwen zullen gebruiken om hun herkomst te bepalen. Een interessant aspect van deze telling is dat de nakomelingen van Jozef als twee afzonderlijke stammen geteld worden, via zijn zonen Efraïm en Manasse, in overeenstemming met de woorden van Jakob. Van de circa twee miljoen Israëlieten blijken 603.550 mannen in staat te zijn om te strijden. Naast deze telling worden de stammen ook gebieden toegekend waar zij hun kamp kunnen opslaan en krijgen zij orders voor de opmars.

Het valt meteen op dat de stam van Levi in de telling van de strijders ontbreekt. Het is duidelijk dat de natie in elke veldslag erg sterk zal zijn zolang de Israëlieten in religieus opzicht toegewijd blijven aan het dienen van God. En dus zullen de Leviëten verantwoordelijk zijn voor het verzorgen van de geestelijke diensten van het volk. Daarom zal de telling van de Leviëten apart worden uitgevoerd en wel met gebruikmaking van twee verschillende maatstaven – eenmaal voor alle mannen die tenminste een maand oud zijn (22.000) en eenmaal voor alle mannen tussen 30 en 50 jaar oud, de mannen die geschikt zijn om in de tabernakel te dienen (8.580). De kampplaatsen en de specifieke voorwerpen die elke familie moet dragen worden ook aangewezen.

Num. 1:1-3 VOLKSTELLING. Voorts sprak de HEERE tot Mozes, in de woestijn van Sinaï, in de tent der samenkomst, op den eersten der tweede maand, in het tweede jaar, nadat zij uit Egypteland uitgetogen waren, zeggende: “Neem op de som van de gehele vergadering der kinderen Israëls, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van al wat mannelijk is, hoofd voor hoofd. Van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire in Israël uittrekken; die zult gij tellen naar hun heiren, gij en Aäron.

Num. 1:4-16 LEIDERS MOETEN HELPEN TELLEN. En met ulieden zullen zijn van elken stam een man, die een hoofdman is over het huis zijner vaders. Deze zijn nu de namen der mannen, die bij u staan zullen:

van Ruben, Elizur, de zoon van Sedéür.
Van Simeon, Selûmiël, de zoon van Zurísaddai.
Van Juda, Nahesson, de zoon van Amminádab.
Van Issaschar, Netháneël, de zoon van Zuar.
Van Zebulon, Elíab, de zoon van Helon.
Van de kinderen van Jozef:
van Efraïm, Elisáma, de zoon van Ammihud;
van Manasse, Gamáliël, de zoon van Pedázur.
Van Benjamin, Abídan, de zoon van Gideóni.
Van Dan, Ahiézer, de zoon van Ammísaddai.
Van Aser, Págiël, de zoon van Ochran.
Van Gad, Eljasaf, de zoon van Dehuël.
Van Nafthali, Ahíra, de zoon van Enan.”

Dezen waren de geroepenen der vergadering, de oversten der stammen hunner vaders; zij waren de hoofden der duizenden van Israël.

Num. 1:17-19 STAMMEN OPGETEKEND. Toen namen Mozes en Aäron die mannen, welken met namen uitgedrukt zijn. En zij verzamelden de gehele vergadering, op den eersten dag der tweede maand; en die verklaarden hun afkomst, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van die twintig jaren oud was en daarboven, hoofd voor hoofd. Gelijk als de HEERE Mozes geboden had, zo heeft hij hen geteld in de woestijn van Sinaï.

Num. 1:20,21 STAM VAN RUBEN. Zo waren de zonen van Ruben, den eerstgeborene van Israël, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, hoofd

voor hoofd, al wat mannelijk was, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken; hun getelden van den stam van Ruben waren zes en veertig duizend en vijfhonderd.

- Num. 1:22,23** STAM VAN SIMEON. Van de zonen van Simeon, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, zijn getelden, in het getal der namen, hoofd voor hoofd, al wat mannelijk was, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken; hun getelden van den stam van Simeon waren negen en vijftig duizend en driehonderd.
- Num. 1:24,25** STAM VAN GAD. Van de zonen van Gad, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Gad vijf en veertig duizend zeshonderd en vijftig.
- Num. 1:26,27** STAM VAN JUDA. Van de zonen van Juda, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Juda vier en zeventig duizend en zeshonderd.
- Num. 1:28,29** STAM VAN ISSASCHAR. Van de zonen van Issaschar, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Issaschar vier en vijftig duizend en vierhonderd.
- Num. 1:30,31** STAM VAN ZEBULON. Van de zonen van Zebulon, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Zebulon zeven en vijftig duizend en vierhonderd.
- Num. 1:32,33** STAM VAN EFRAÏM (JOZEF). Van de zonen van Jozef: van de zonen van Efraïm, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Efraïm veertig duizend en vijfhonderd;
- Num. 1:34,35** STAM VAN MANASSE (JOZEF). Van de zonen van Manasse, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Manasse twee en dertig duizend en tweehonderd.
- Num. 1:36,37** STAM VAN BENJAMIN. Van de zonen van Benjamin, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Benjamin vijf en dertig duizend en vierhonderd.
- Num. 1:38,39** STAM VAN DAN. Van de zonen van Dan, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Dan twee en zestig duizend en zevenhonderd.
- Num. 1:40,41** STAM VAN ASER. Van de zonen van Aser, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Aser een en veertig duizend en vijfhonderd.
- Num. 1:42,43** STAM VAN NAFTHALI. Van de zonen van Nafthali, hun geboorten, naar hun geslachten, naar het huis hunner vaders, in het getal der namen, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken, waren hun getelden van den stam van Nafthali drie en vijftig duizend en vierhonderd.
- Num. 1:44-46** AANTAL STRIJDBERS. Dezen zijn de getelden, welke Mozes geteld heeft, en Aäron, en de oversten van Israël; twaalf mannen waren zij, elk over het huis zijner vaders. Alzo waren al de getelden der zonen van Israël, naar het huis hunner vaders, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die in Israël ten heire uittrokken. Al de getelden dan waren zeshonderd drie duizend vijfhonderd en vijftig.
- Num. 1:47-54** LEVIETEN NIET GETELD. Maar de Levieten, naar den stam hunner vaders, werden onder hen niet geteld. Want de HEERE had tot Mozes gesproken, zeggende: "Alleen de stam van Levi zult gij niet tellen, noch hun som opnemen, onder de zonen van Israël. Maar gij, stel de Levieten over den tabernakel der getuigenis, en over al zijn gereedschap, en over alles, wat

daartoe behoort; zij zullen den tabernakel dragen, en al zijn gereedschap; en zij zullen dien bedienen, en zij zullen zich rondom den tabernakel legeren. En als de tabernakel zal optrekken, de Levieten zullen denzelven afnemen; en wanneer de tabernakel zich legeren zal, zullen de Levieten denzelven oprichten; en de vreemde, die daarbij komt, zal gedood worden. En de kinderen Israëls zullen zich legeren, een iegelijk bij zijn leger, en een iegelijk bij zijn banier, naar hun heiren. Maar de Levieten zullen zich legeren rondom den tabernakel der getuigenis, opdat geen verbolgenheid over de vergadering van de kinderen Israëls zij; daarom zullen de Levieten de wacht van den tabernakel der getuigenis waarnemen.” Zo deden de kinderen Israëls; naar alles, wat de HEERE Mozes geboden had, zo deden zij.

Num. 2:1-9 STAMMEN AAN OOSTZIJDE. En de HEERE sprak tot Mozes en tot Aäron, zeggende: “De kinderen Israëls zullen zich legeren, een ieder onder zijn banier, naar de tekenen van het huis hunner vaders; rondom tegenover de tent der samenkomst zullen zij zich legeren.

Die zich nu legeren zullen oostwaarts tegen den opgang, zal zijn de banier des legers van Juda, naar hun heiren; en Nahesson, de zoon van Amminádab, zal de overste der zonen van Juda zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren vier en zeventig duizend en zeshonderd.

En nevens hem zal zich legeren de stam van Issaschar; en Netháneël, de zoon van Zuar, zal de overste der zonen van Issaschar zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren vier en vijftig duizend en vierhonderd.

Daartoe de stam van Zebulon; en Elíab, de zoon van Helon, zal de overste der zonen van Zebulon zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren zeven en vijftig duizend en vierhonderd.

Al de getelden des legers van Juda waren honderd zes en tachtig duizend en vierhonderd, naar hun heiren. Zij zullen vooraan optrekken.

Num. 2:10-16 STAMMEN AAN ZUIDZIJDE. De banier des legers van Ruben, naar hun heiren, zal tegen het zuiden zijn; en Elízur, de zoon van Sedéür, zal de overste der zonen van Ruben zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren zes en veertig duizend en vijfhonderd.

En nevens hem zal zich legeren de stam van Simeon; en Selúmiël, de zoon van Zurísaddai, zal de overste der zonen van Simeon zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren negen en vijftig duizend en driehonderd.

Daartoe de stam van Gad; en Eljasaf, de zoon van Rehuël, zal de overste der zonen van Gad zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren vijf en veertig duizend zeshonderd en vijftig.

Al de getelden in het leger van Ruben waren honderd een en vijftig duizend vierhonderd en vijftig; naar hun heiren. En zij zullen de tweede optrekken.

Num. 2:17 LEVIETEN IN CENTRUM. Daarna zal de tent der samenkomst optrekken, met het leger der Levieten, in het midden van de legers; gelijk als zij zich legeren zullen, also zullen zij optrekken, een iegelijk aan zijn plaats, naar hun banieren.

Num. 2:18-24 STAMMEN AAN WESTZIJDE. De banier des legers van Efraïm, naar hun heiren, zal tegen het westen zijn; en Elisáma, de zoon van Ammihud, zal de overste der zonen van Efraïm zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren veertig duizend en vijfhonderd.

En nevens hem de stam van Manasse; en Gamáliël, de zoon van Pedázur, zal de overste der zonen van Manasse zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren twee en dertig duizend en tweehonderd.

Daartoe de stam van Benjamin; en Abídan, de zoon van Gideóni, zal de overste der zonen van Benjamin zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren vijf en dertig duizend en vierhonderd.

Al de getelden in het leger van Efraïm waren honderd acht duizend en eenhonderd, naar hun heiren. En zij zullen de derde optrekken.

Num. 2:25-31 STAMMEN AAN NOORDZIJDE. De banier des legers van Dan zal tegen het noorden zijn, naar hun heiren; en Ahiézer, de zoon van Ammísaddai, zal de overste der zonen van Dan zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren twee en zestig duizend en zevenhonderd.

En nevens hem zal zich legeren de stam van Aser; en Págiël, de zoon van Ochran, zal de overste der zonen van Aser zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren een en veertig duizend en vijfhonderd.

Daartoe de stam van Nafthali; en Ahíra, de zoon van Enan, zal de overste der zonen van Nafthali zijn. Zijn heir nu, en zijn getelden waren drie en vijftig duizend en vierhonderd.

Al de getelden in het leger van Dan waren honderd zeven en vijftig duizend en zeshonderd. In het achterste zullen zij optrekken, naar hun banieren.

Num. 2:32-34 OPDRACHT UITGEVOERD. Dezen zijn de getelden van de kinderen Israëls, naar het huis hunner vaders; al de getelden der legers, naar hun heiren waren zeshonderd drie duizend vijfhonderd en vijftig. Maar de Levieten werden niet geteld onder de zonen van Israël, gelijk als de HEERE Mozes geboden had.

En de kinderen Israëls deden naar alles, wat de HEERE Mozes geboden had, zo legerden zij zich naar hun banieren, en zo trokken zij op, een iegelijk naar zijn geslachten, naar het huis zijner vaders.

CHRONOLOGIE EN COMMENTAAR

The Daily Bible, Copyright © 1984 Harvest House Publishers, Eugene, Oregon 97402

www.harvesthousepublishers.com

Met toestemming gebruikt. Nadruk en reproductie is in geen enkele vorm toegestaan.

BIJBELTEKSTEN

STATENVERTALING, Jongbloed-editie (1637-1888).

Public domain.